

ชื่อเรื่อง การให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก

หน่วยงาน งานวิจัยทำงาน กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ นครสวรรค์

รายชื่อผู้จัดทำ

1. นางสุมิตรา ดีวัน
2. นางมลิ บวบทอง
3. นางรุ่งทิพย์ จุ่นน้อย
4. นางสาวนิตยา เพชรต่อม
5. นางพัชรีย์ เพชรประดิษฐ์
6. นางรุจิพัชญ์ เพ็ชรสินเดชากุล

กระบวนการจัดการความรู้

1.การบ่งชี้ความรู้

โรคมะเร็งเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตของคนไทยเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ อุบัติเหตุ และ โรคหัวใจ สำหรับ มะเร็งในสตรีไทย มะเร็งที่เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตมากที่สุดคือมะเร็งปากมดลูก จากรายงานของสำนักงานวิจัยมะเร็งนานาชาติพบว่า ในปีพ.ศ. 2544 ประเทศไทยมีผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกรายใหม่ปีละ 6,192 ราย เสียชีวิต 3,166 ราย หรือประมาณร้อยละ 50 ถ้าคิดคำนวณแล้วจะมีสตรีไทยเสียชีวิตจากมะเร็งปากมดลูกวันละเกือบ 9ราย มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่สามารถป้องกันได้และสามารถตรวจคัดกรองหาความผิดปกติได้ตั้งแต่ระยะก่อนมะเร็ง ซึ่งการรักษาได้ผลดี สาเหตุสำคัญของมะเร็งปากมดลูกเท่าที่วิทยาการทางการแพทย์ตรวจพบได้ในปัจจุบันคือ การติดเชื้อไวรัสฮิวแมนแพปพิลโลมาหรือเชื้อเอชพีวีบริเวณอวัยวะเพศ โดยเฉพาะบริเวณปากมดลูก ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้มีโอกาสติดเชื้อไวรัสเอชพีวีได้ง่ายขึ้น ได้แก่ การมีคู่นอนหลายคน การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อย หรือการตั้งครรรภ์เมื่ออายุน้อย เป็นต้น

งานวิจัยทำงาน มีบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก แต่ไม่ได้ให้ความรู้รับบริการเรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก และจากการประเมินความรู้รับบริการสตรีที่มีผลการตรวจผิดปกติ ในวันที่ติดตามผู้รับบริการมาพบแพทย์เพื่อรับการรักษา ของงานวิจัยทำงาน พบว่าผู้รับบริการตอบคำถามเกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกในประเด็นของสาเหตุ, ปัจจัยเสี่ยง และการปฏิบัติตัวก่อนมาตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกได้ถูกต้องเพียงร้อยละ 45.2,47.6และ 52.4 ตามลำดับ งานวิจัยทำงานจึงเห็นความสำคัญในการจัดการความรู้เรื่อง “การให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก”

วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้

1. ได้แนวทางการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก
2. ได้สื่อประกอบการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ร้อยละ 80 ของผู้รับบริการที่มาตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกมีความรู้ที่ถูกต้องเรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก(เกณฑ์ความรู้ที่ถูกต้อง ร้อยละ 70)

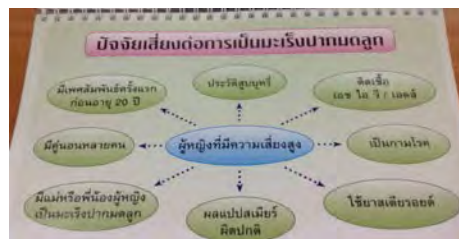
การจัดตั้งคุณเอื้อ คุณอำนวยและคุณกิจ

คุณเอื้อ	นางสุมิตรา	ดีวัน
คุณอำนวย	นางมลิ	บวบทอง
คุณกิจ	นางสาวนิตยา	เพชรต่อม
	นางรุ่งทิพย์	จุ่นน้อย
	นางพัชรีย์	เพชรประดิษฐ์
	นางรุจิพัชญ์	เพ็ชรสินเดชากุล

2. การสร้างและแสวงหาความรู้

แหล่งความรู้:

1. หาความรู้ จาก internet / website และข้อมูลความรู้ที่มีในหน่วยงาน
 - 1.1 website รองศาสตราจารย์นายแพทย์จตุพล ศรีสมบูรณ์ อนุกรรมการมะเร็งอวัยวะสืบพันธุ์สตรี ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย
ข้อมูลเกี่ยวกับ
 - สาเหตุของมะเร็งปากมดลูก
 - ปัจจัยเสี่ยง
 - อาการของมะเร็งปากมดลูก
 - ระยะของมะเร็งปากมดลูก
 - การรักษามะเร็งปากมดลูก
 - การป้องกันมะเร็งปากมดลูก
 - 1.2 website นพ.รุ่งโรจน์ ตรินิติ/รศ.พญ.มานี ปิยะอนันต์
ข้อมูลเกี่ยวกับ
 - การรายงานผลการตรวจหาเชื้อมะเร็งของปากมดลูก(Pap smear)
 - 1.3 website รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง วรลักษณ์ สมบูรณ์พร สูตินรีแพทย์
ข้อมูลเกี่ยวกับ
 - ควรเริ่มตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกเมื่อไหร่? ควรตรวจบ่อยแค่ไหน?
 - เตรียมตัวอย่างไรก่อนตรวจแป็บสเมียร์
2. ความรู้จากพยาบาลวิชาชีพประจำงานวัยทำงานที่ผ่านการอบรมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกด้วยน้ำส้มสายชู
3. ข้อมูลจากภาพพลิกในหน่วยงานเรื่อง Visual Inspection with Acetic Acid (VIA) and Cryotherapy

3. การประมวล/กลั่นกรอง/แบ่งปัน แลกเปลี่ยนและเรียนรู้

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 1 พิจารณาจุดบริการและผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย

1. คลินิกบริการของงานวัยทำงาน วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.00-12.00 น. ประกอบด้วย คลินิกนรีเวชกรรม คลินิกวางแผนครอบครัว และคลินิกตรวจสุขภาพ ซึ่งจะมีผู้รับบริการจำนวนวันละประมาณ 20-60 ราย
2. ผู้ให้บริการประกอบด้วย พยาบาลวิชาชีพ 3 คน ทำหน้าที่คัดกรองประวัติผู้รับบริการนรีเวช ช่วยแพทย์สั่งยาในคอมพิวเตอร์ ให้บริการคลินิกตรวจสุขภาพ ให้บริการปรึกษาการคุมกำเนิดในคลินิกวางแผนครอบครัวและให้บริการตรวจหลังคลอดในหญิงหลังคลอด(กรณีเหลือพยาบาล 2 คน จุดบริการที่ 1และ3 ใช้พยาบาลคนเดียว)

จุดบริการที่ 1(N1)

- คัดกรองประวัติผู้รับบริการนรีเวช

จุดบริการที่ 2(N2)

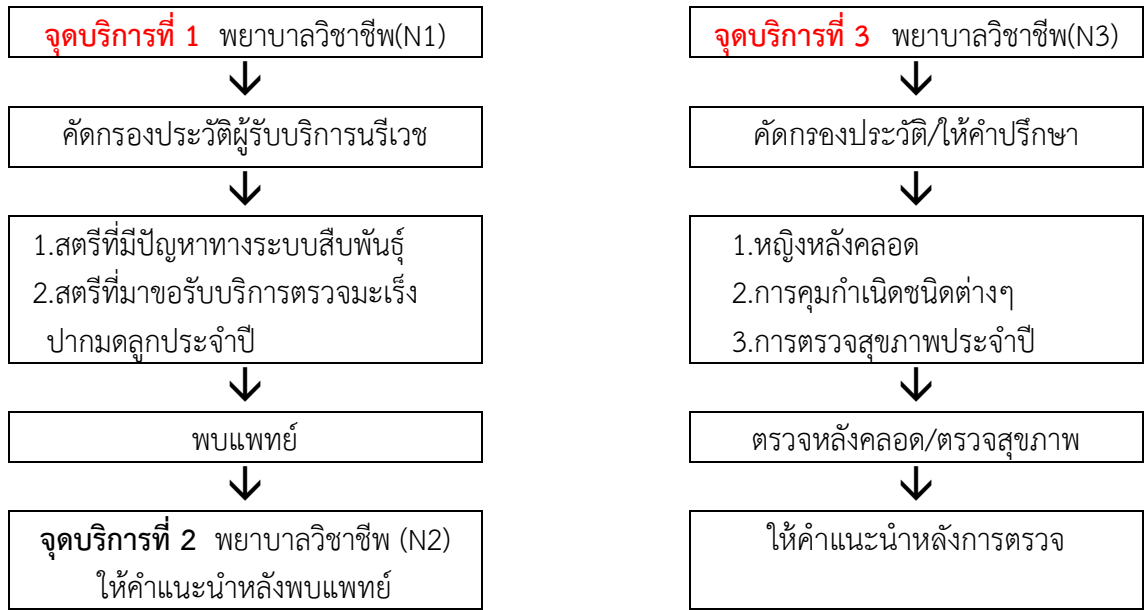
- ช่วยแพทย์สั่งยาในคอมพิวเตอร์

จุดบริการที่ 3(N3)

- ให้บริการคลินิกตรวจสุขภาพ

- ให้บริการปรึกษาการคุมกำเนิดในคลินิกวางแผนครอบครัว

- ให้บริการตรวจหลังคลอดในหญิงหลังคลอด

ผลของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. จุดที่ควรให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกคือจุดบริการที่ 1และ จุดบริการที่ 3
2. กลุ่มเป้าหมายคือผู้รับบริการสตรีที่มาขอรับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก/หญิงหลังคลอด

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2 หาแนวทางและโอกาสในการให้ความรู้

1. จากผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1 จุดบริการที่ 1และ จุดบริการที่ 3 จะมีผู้รับบริการสตรีที่มาขอรับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและหญิงหลังคลอดซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย
2. พิจารณาหาแนวทางและโอกาสในการให้ความรู้
 - จุดบริการที่ 1 คัดกรองประวัติผู้รับบริการรีเวช, วัดความดันโลหิต, วัดปรอท (กรณีจำเป็น), ชั่งน้ำหนัก
 - จุดบริการที่ 3ให้บริการคลินิกตรวจสุขภาพ/ให้บริการปรึกษาการคุมกำเนิดในคลินิกวางแผนครอบครัว/ให้บริการตรวจหลังคลอดในหญิงหลังคลอด

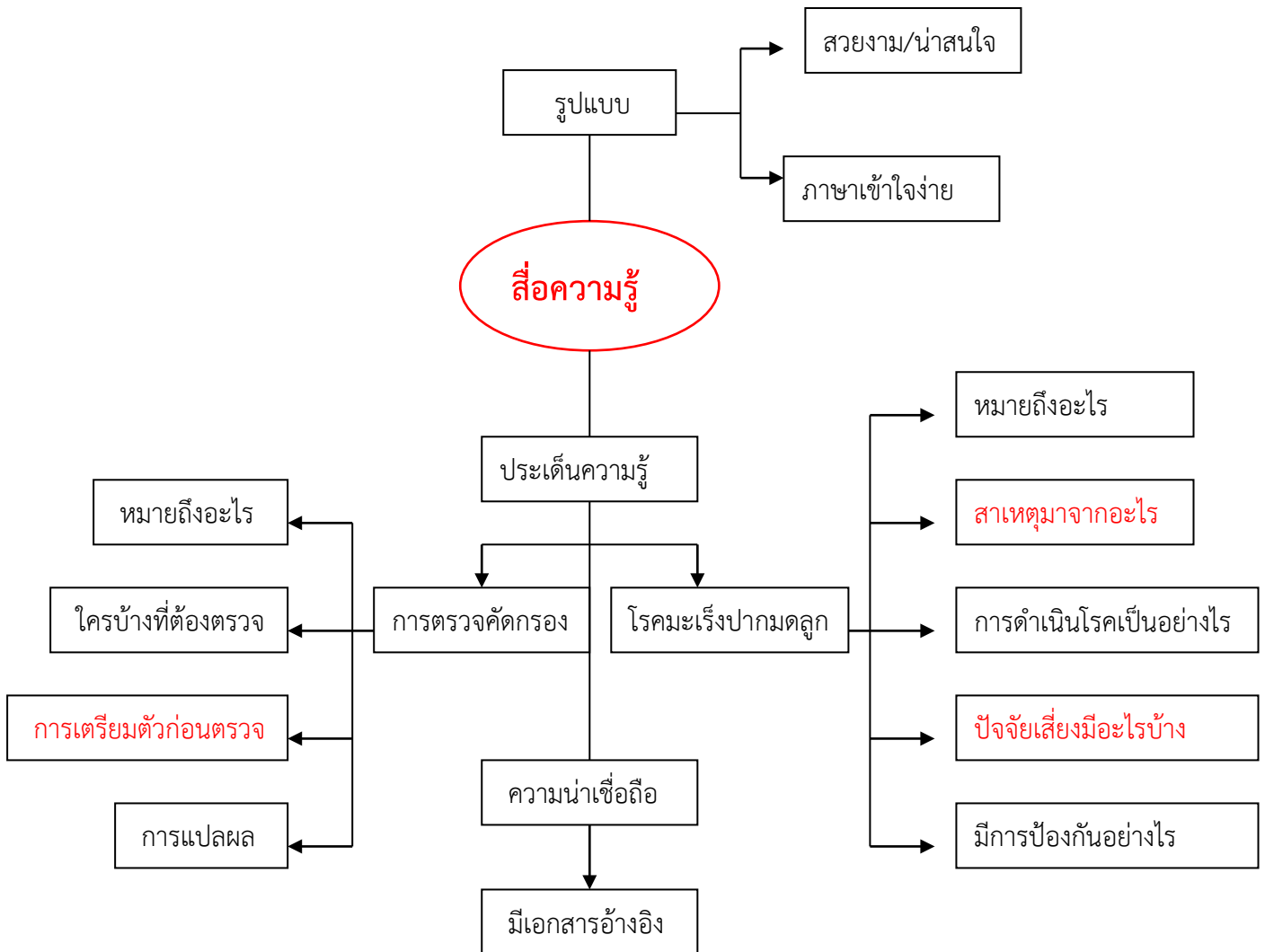
กรณีที่มีพยาบาลอยู่ครบ 3 คน จะนั่งให้บริการครบทุกจุดบริการทำให้สามารถให้ความรู้ผู้รับบริการได้
กรณีที่มีพยาบาลอยู่ 2 คน จุดบริการที่ 1และจุดบริการที่ 3 จะมีพยาบาลให้บริการเพียงคนเดียวซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถให้ความรู้ผู้รับบริการได้
3. พยาบาล 3 คน อาจให้ความรู้ผู้รับบริการได้ไม่เหมือนกันหรือไม่ตรงกันได้

ผลของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ให้บริการตามบริบทของงานในวันนั้นเช่น เจ้าหน้าที่น้อยและผู้รับบริการมาก อาจให้ความรู้ผู้รับบริการได้น้อย
2. แนวทางการให้ความรู้ควรเป็นรายบุคคลและมีสื่อประกอบการให้ความรู้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 3 การผลิตสื่อประกอบการให้ความรู้

นำความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกที่รวบรวมไว้มาพิจารณาร่วมกัน และสรุปได้ดังนี้

ผลของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

จัดทำสื่อ(อัลบั้ม) ประกอบการให้ความรู้ โดยคุณสมบัติของสื่อประกอบด้วย

1. มีข้อมูลตรงตามประเด็นที่ตั้งไว้คือสาเหตุ, ปัจจัยเสี่ยงและการปฏิบัติตัวก่อนมาตรวจคัดกรอง
2. ใช้ภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่ายกับคนทุกระดับความรู้
3. รูปแบบ/ การตกแต่งเป็นที่น่าสนใจ
4. มีเอกสารอ้างอิงเพื่อความน่าเชื่อถือ

K M

2559

สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ทีมงานนำผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้ง 3 ครั้ง มาพิจารณาและสรุปเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์การจัดการความรู้ ดังนี้

1. แนวทางการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก คือ
 - 1.1 จุดบริการที่ให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกคือจุดบริการที่ 1 และ จุดบริการที่ 3
 - 1.2 กลุ่มเป้าหมายคือผู้รับบริการสตรีที่มาขอรับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและหญิงหลังคลอด
 - 1.3 ให้ความรู้โดยใช้สื่อ(อัลบั้ม)ประกอบการให้ความรู้
 - 1.4 รูปแบบการให้ความรู้พิจารณาตามบริบทของงานในวันนั้น
 - รายบุคคล/รายกลุ่ม
 - ผู้รับบริการอ่านสื่อความรู้ด้วยตัวเอง
2. สื่อประกอบการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก
รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

จัดการความรู้เข้าสู่ระบบ เพื่อการเข้าถึง สื่อสารและแบ่งปัน

1. นำอัลบั้มความรู้วางไว้ที่จุดบริการที่ 1 และจุดบริการที่ 3 สำหรับเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางในการให้ความรู้ฯ ผู้รับบริการ จำนวนจุดละ 1 ฉบับ
2. เผยแพร่ในคลังความรู้ของหน่วยงาน
3. เผยแพร่ทางinternet ใน facebook KM คอ.3

การเรียนรู้

จากการได้ทดลองปฏิบัติตามแนวทางการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกโดยใช้สื่อประกอบฯ พบว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจ และเจ้าหน้าที่งานวิจัยทำงานพิจารณาร่วมกันพบว่าประเด็นที่ควรพัฒนาต่อไปคือ

1. การประเมินสื่อฯ
2. การประเมินความรู้ของผู้รับบริการหลังได้รับการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูกใช้สื่อประกอบฯ

เอกสารแนบ